

Yttrande över remiss från Länsstyrelsen Kalmar län gällande Natura 2000-prövning av den havsbaserade vindkraftparken Södra Victoria

Sammanfattning

Mera än hälften av utredningsområdet för den havsbaserade vindkraftparken Södra Victoria ligger inuti Natura-2000 området ”Hoburgs bank och Midsjöbankarna”, och resterande delen av utredningsområdet ligger på Södra Midsjöbanken. Enligt bevarandeplanen för Hoburgs bank och Midsjöbankarna är syftet med Natura 2000-områdets inrättande ”att bevara eller återställa lokala förutsättningar för naturtyper och arter som utgjort grund för utpekandet av området.” Arter som ska bevaras eller återställas är till exempel den akut hotade populationen av östersjötumlaren, den i sina övervintringsområden starkt hotade alfågeln, och tobisgrisslan. Det berörda Natura 2000-området är även ett viktigt uppväxt- och födosöksområde för fisk, inkluderande den starkt hotade arten torsk. Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) betonar vikten av att ett eventuellt tillstånd skulle behöva säkerställa att syften med Natura 2000-området fortfarande kan uppfyllas.

Generella och specifika synpunkter

SLU anser att det skulle behövas en tidsrestriktion för höga ljudnivåer i samband med eventuella undersökningar eller anläggning av en vindpark som inkluderar den intensivaste reproduktionsperioden av östersjötumlaren, vilken i området är maj till oktober (Carlén et al., 2018). Det bedöms bara finnas några hundra individer av östersjötumlaren kvar, varav endast en andel är reproduktiva, och östersjötumlarens population bedöms därför vara nära utrotning^{1,2}. Därför anser SLU att omfattande skydds- och försiktighetsåtgärder är motiverade med tanke på att området är ett viktigt område för parning, kalvning och digivning av östersjötumlaren, där djuren

¹<https://www.artdatabanken.se/det-har-gor-vi/rodlistning/dagens-rodlistade-art/ostersjotumlare/>

²<https://www.havochvatten.se/arter-och-livsmiljoer/arter-och-naturtyper/tumlare.html>

behöver ha tillgång till ostörda och relativt grunda områden (Carlén et al., 2018). En sådan tidsrestriktion (maj till oktober) innefattar även tidsperioden där torsk förväntas leka i de delar av området nära Bornholmsbassängen som utreds som kabelkorridor (Wieland et al., 2000). Att inga grumlande arbeten utförs under denna tidsperiod vore på det viset även en lämplig skyddsåtgärd för torskens lek- och känsliga ägg- och larvstadier.

Samtidigt skulle dock denna tidsrestriktion av maj till oktober som skydds- och försiktighetsåtgärd för östersjötumlare och torsk innebära att undersökningar och anläggning skulle behöva utföras under resterande tiden av året, dvs. november till april. Denna tidsperiod anser dock SLU inte heller lämplig given att den starkt hotade arten alfågel uppehåller sig då på övervintringsplatser i Östersjön, varav det berörda Natura 2000 området är ett av de viktigaste områdena globalt sett (Naturvårdsverket, 2010). I det sammanhanget är det även viktigt att överväga att alfågel är en art som tidigare har visat undvikande beteenden gentemot havsbaserade vindparker, om än inte lika kraftigt och konsistent som vissa andra fågelarter (Dierschke et al., 2016).

Referenser

- Carlén, I., Thomas, L., Carlström, J., Amundin, M., Teilmann, J., Tregenza, N., Tougaard, J., Koblitz, J. C., Sveegaard, S., & Wennerberg, D. (2018). Basin-scale distribution of harbour porpoises in the Baltic Sea provides basis for effective conservation actions. *Biological Conservation*, 226, 42-53.
- Dierschke, V., Furness, R. W., & Garthe, S. (2016). Seabirds and offshore wind farms in European waters: Avoidance and attraction. *Biological Conservation*, 202, 59-68.
- Naturvårdsverket. (2010). *Undersökning av utsjöbankar - Inventering, modellering och naturvärdesbedömning* (Naturvårdsverkets Rapport 6385).
- Wieland, K., Jarre-Teichmann, A., & Horbowa, K. (2000). Changes in the timing of spawning of Baltic cod: possible causes and implications for recruitment. *ICES Journal of Marine Science*, 57(2), 452-464.

Beslut om detta yttrande har på rektors uppdrag fattats av dekan Torleif Härd efter föredragning av koordinatör Linda Ferngren. Innehållet har utarbetats av forskarna Birgit Koehler, Mattias Sköld och Lena Bergström alla vid institutionen för akvatiska resurser.

Torleif Härd

Linda Ferngren